

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน ให้เป็นคนดี มีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความประพฤติ ค่านิยม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าว ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาจึงเน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม ให้สมดุลและกลมกลืนกัน

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น ต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ในเรื่องการนิเทศการศึกษา วงการศึกษาของไทย ได้ยอมรับแล้วว่า การนิเทศการศึกษาช่วยพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน รูปแบบกระบวนการและวิธีการนิเทศได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย จากลักษณะที่เป็นการตรวจ สั่งการมาเป็นลักษณะการร่วมมือ การแนะนำช่วยเหลือระหว่างผู้นิเทศกับครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนของเด็กได้ด้วยตนเอง อันจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาโดยส่วนรวมให้ประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534)

ในปัจจุบันนี้ งานนิเทศการศึกษามีความสำคัญมากขึ้น เพราะความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางการศึกษา ตลอดจนการขยายตัวในด้านขนาดของโรงเรียน ทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนมากมาย ดังนั้นการนิเทศการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษาจึงไม่เพียงพอ ด้วยเหตุนี้การจัดการนิเทศการศึกษาจากภายในโรงเรียนน่าจะมีความสำคัญมากกว่า เพราะผู้ทำหน้าที่นิเทศเป็นผู้ที่อยู่ในโรงเรียนตัวเองอยู่แล้ว และมีความใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากกว่าผู้อื่น ย่อมจะมองเห็นปัญหาและลู่ทางที่จะนิเทศการศึกษาให้ได้รับผลดีที่สุด (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2530)

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการกิจอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน ในการที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะเป็นการนิเทศของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียน ย่อมทราบและเข้าใจสภาพปัญหาของโรงเรียนและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้ดีกว่าบุคคลภายนอก ซึ่งจะส่งผลให้การนิเทศตอบสนองความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนได้มากกว่า (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535)

การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาชั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ตระหนักในความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา มาโดยตลอด จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน โดยคาดหวังว่าเมื่อโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนจัดระบบการนิเทศได้แล้วจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การแจ้งนโยบายและมาตรการดังกล่าว ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) การดำเนินการระยะแรก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศได้ดำเนินการตอบสนองนโยบายในลักษณะต่าง ๆ กันตามสภาพปัญหาและความต้องการของจังหวัด โดยยังไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจากโครงการและส่วนกลาง คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำเอกสารชุดฝึกอบรม เรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนเผยแพร่แก่หน่วยงานและโรงเรียนในสังกัด ในปี พ.ศ. 2530 และต่อมาในปี พ.ศ. 2533 ได้สำรวจสภาพการจัดกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2533 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน

ปัญหาและความต้องการการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการจัดการนิเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สำหรับช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายและมาตรการการดำเนินงานนิเทศการศึกษาไว้ในนโยบายด้านบริหารและสนับสนุน ข้อ 5 ปรับปรุงการบริหารและการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้ทุกหน่วยงานใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน สำหรับการนิเทศการศึกษาจะให้ความสำคัญต่อการนิเทศภายในเป็นพิเศษ มีการติดตาม กำกับ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน รวมทั้งให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด และได้กำหนดมาตรการด้านคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ข้อ 6 ให้ทุกโรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และเพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงระบบการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำเอกสาร คู่มือดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2535-2539 เพื่อให้สำนักงานการศึกษาจังหวัดใช้เป็นการรอบ กำกับการดำเนินการปรับปรุงระบบการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดภายในปี พ.ศ.2539 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535)

สำนักงานการศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีภารกิจหลักคือการจัดการศึกษาภายในจังหวัด ซึ่งมีหน่วยงานในความรับผิดชอบ 7 หน่วยงาน คือ สำนักงานการศึกษาอำเภอเมืองปราจีนบุรี สำนักงานการศึกษาอำเภอบ้านสร้าง สำนักงานการศึกษาอำเภอศรีมหาโพธิ์ สำนักงานการศึกษาอำเภอศรีมโหสถ สำนักงานการศึกษาอำเภอประจันตคาม สำนักงานการศึกษาอำเภอกบินทร์บุรี และสำนักงานการศึกษาอำเภอนาดี มีโรงเรียนในสังกัด 300 โรงเรียน สำนักงานการศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมาโดยตลอด ได้ดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534)

เป็นต้นมา แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ปรากฏว่าการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อนำผลที่ได้จากการสำรวจมากำหนดนโยบายและวางแผน ในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของจังหวัด พบว่า

1. คุณภาพการศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทั้งนี้จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนระดับประเทศ การประเมินความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2534 พบว่าจังหวัดปราจีนบุรี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าจังหวัดอื่นในเขตการศึกษา 12 กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยเทียบสิบของฉบับรวมกลุ่มทักษะภาษาไทยของแต่ละชั้นเป็นดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ย 5.13 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ย 5.73 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คะแนนเฉลี่ย 5.41 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยเพียง 4.97 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536) และจากรายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2534 พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ ในปีการศึกษา 2534 (69.93) เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2533 (70.30) มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละลดลง -0.37 และเมื่อพิจารณาร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจ ปีการศึกษา 2534 (94.38) เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2533 (94.41) ค่าร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจลดลง -0.03 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี, 2535)

2. อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีกำหนดไว้ กล่าวคือ เป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 อัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่เกินร้อยละ 7 และอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้น ไม่เกินร้อยละ 2 แต่จากรายงานผลการเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2534 ปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีอัตราการตกซ้ำชั้นสูงสุดถึงร้อยละ 12.82 และอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นสูงสุดถึงร้อยละ 4.93 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี, 2535)

3. สภาพทั่วไปของจังหวัดที่มีผลกระทบต่อการจัดการประถมศึกษา เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดปราจีนบุรี เดิมเป็นเมืองชายแดนด้านตะวันออกของประเทศ มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา เป็นเมืองที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศอย่างยิ่ง เพราะเป็นจุดชายแดนที่ห่างจากกรุงเทพเพียง 270 กิโลเมตรเท่านั้น แต่ปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรีได้แบ่งพื้นที่บางส่วนเป็นจังหวัดสระแก้ว จึงทำให้จังหวัดปราจีนบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอศรีนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสระแก้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอปากพลี อำเภอเมืองนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว

จังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดปราจีนบุรี จะมีพื้นที่แตกต่างกัน 2 ลักษณะ คือ พื้นที่จังหวัดตอนล่าง เป็นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง สูงกว่าระดับน้ำทะเล 5 เมตร เหมาะแก่การเพาะปลูก มีลำน้ำสาขาย่อย ๆ ไหลผ่านพื้นที่หลายสาย บริเวณพื้นที่เหล่านี้ ได้แก่ ท้องที่อำเภอประจันตคาม ศรีมหาโพธิ ศรีมโหสถ บ้านสร้าง และเมืองปราจีนบุรี ส่วนพื้นที่จังหวัดตอนบน เป็นบริเวณที่ราบสูง สูงกว่าระดับน้ำทะเล 47 เมตร ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก เป็นป่าทึบและเทือกเขา ติดต่อกับจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บางท้องถิ่นจึงมีลักษณะใกล้เคียงกับทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ บริเวณพื้นที่ตอนบนเหล่านี้ ได้แก่ ท้องที่อำเภอนาดี และกบินทร์บุรี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี, 2534)

จากสภาพข้อมูลพื้นฐานดังกล่าว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี (2535) ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดนโยบาย ระดับประถมศึกษา ข้อ 2 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา โดยให้ความสำคัญที่เด่นชัดตามความต้องการของสังคมและท้องถิ่น และให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาในข้อ 2.4

ปรับปรุงการบริหารและการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นให้ทุกหน่วยงานใช้แผน เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน และให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการนิเทศภายใน การติดตาม กำกับ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และได้กำหนดมาตรการด้านคุณภาพในข้อหนึ่งว่า ให้ทุก โรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ปราจีนบุรี ได้กำหนดแผนงานตามนโยบายในเรื่องการนิเทศการศึกษา โดยให้หน่วยงานทุกระดับ เน้นให้ความสำคัญแก่การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นงานที่จำเป็นอย่างยิ่ง โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียน คือ โครงการนิเทศการศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ว่า เพื่อให้ผู้นิเทศทุกระดับสามารถปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

จากการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ในระยะเริ่มต้นของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ที่ผ่านมาได้แจ้งเรื่องให้หน่วยงาน ในสังกัดทราบและปฏิบัติตาม แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี คู่มือการนิเทศภายใน โรงเรียน และการดำเนินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ตามมาตรฐานการนิเทศ ซึ่งมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนนี้เป็นสภาพการจัดกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ที่โรงเรียนควรดำเนินการเป็นขั้นพื้นฐาน สำหรับโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลตนเอง เพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น และสำหรับให้หน่วยงานในระดับอำเภอ และจังหวัดประเมินผลการ ปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อที่จะได้ให้การนิเทศสนับสนุนได้ตรงตามสภาพและความต้องการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า โรงเรียนประถมศึกษา ทุกโรงเรียนในสังกัด สามารถดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้ในระดับดี ภายในปีสุดท้ายของ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 คือ ปี พ.ศ. 2539 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา ชาติ, 2535)

เพื่อให้การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สอดคล้องกับนโยบาย มาตรการและแผน ที่ได้กำหนดไว้ทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด ในการที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาถึงการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในของโรงเรียน

ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน เป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการ ว่าจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน และสามารถจัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเด่น ในด้านผลการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านงานวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือประชาชน และด้านผลงาน ที่สนองจุดประสงค์เฉพาะหรือกิจกรรมดีเด่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานนิเทศภายใน อาจมีส่วนช่วยให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จก็ได้ ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจการดำเนินงานและปัญหา การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนอย่างละเอียดและลึกซึ้ง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นศึกษานิเทศก์ และรับผิดชอบโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดศึกษาเรื่องนี้มาก่อน ผู้วิจัย จึงใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเฉพาะกรณีในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวง ศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ปราจีนบุรี ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนในการปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศภายใน อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในของโรงเรียน ประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐาน การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้รับ รางวัลพระราชทาน ในปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยขอมูลได้แก่

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูทุกคน

2. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535) กำหนดไว้ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ประการ คือ

- 2.1 การกำหนดผู้รับผิดชอบและภารกิจงานนิเทศ
- 2.2 การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการวางแผนนิเทศ
- 2.3 การวางแผนการนิเทศ
- 2.4 การดำเนินการนิเทศ
- 2.5 การประเมินผลและการรายงานผลการนิเทศ

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงาน และปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านคลองตักลอยและโรงเรียนบ้านกลางทุ่ง ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้วยเหตุนี้ข้อค้นพบบางประการ จึงไม่สามารถนำมาอ้างอิงได้กับโรงเรียนทุกโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี นอกจากนี้ในการนำเสนอข้อมูลได้ใช้ชื่อสมมติแทนชื่อเฉพาะของทั้งสองโรงเรียน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินงาน หมายถึง วิธีปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ตามขั้นตอนและต่อเนื่องกันอย่างมีระบบระเบียบ

มาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง สภาพการจัดกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่โรงเรียนควรดำเนินการเป็นขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้โรงเรียนบ้านคลองตักลอบและโรงเรียนบ้านกลางทุ่ง ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง ให้การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยจัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย คำนียามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 กล่าวถึง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก